

DAGENS NYHETER.**SVERIGE**En utskrift från Dagens Nyheter, 2026-03-17 08:40
Artiklens ursprungsadress: <https://www.dn.se/sverige/norden-listar-viktigaste-vagarna-i-krig-sverige-ar-navet/>

Norden listar viktigaste vägarna i krig – Sverige är navet

Uppdaterad 2026-03-15 Publicerad 2026-03-15

Samtidigt som strategin presenteras pågår Natoövningen Cold Respons. Flera tusen svenskar deltar i övningarna i norra Finland. För att komma till Rovaniemi måste de ta broarna över Torne älv – en stor belastning för vägarna. Foto: Jarno Vuorinen/AFP

I kris och krig är det extra viktigt att vägar, broar och järnvägar fungerar. För att undvika proppar presenterar de nordiska länderna en gemensam strategi för vilka som ska prioriteras.

Sverige förbereder upprustning och satsningar som motsvarar hela årets inkomster i statsbudgeten.

– Logistik vinner krig, säger infrastrukturminister Andreas Carlson.

Tips

Hej prenumerant!
Dela DN med familjen här

→ [Till familjedelning](#)

I dagarna rullar tusentals svenska militärer och hundratals militärfordon på broarna över Torne älv, den naturliga gränsen mellan Finland och Sverige i norr. Slutmålet är norr om Rovaniemi och Sodankylä. Här ska de för första gången träna som fullvärdiga medlemmar i Natoövningen Cold Response.

Att bara ta sig dit är en övning. Det är den fjärde brigaden ur Skaraborgs regemente, P4, som deltar i övningen. Resan från Skövde till norra Finland är över 1 300 kilometer lång.

De nordiska länderna är eniga. Vägar, järnvägar, hamnar och flygplatser behöver stärkas för att länderna ska kunna mildra och hantera stora olyckor, naturkatastrofer och inte minst krig. Nu behöver flaskhalsar åtgärdas.

Det framgår i en ny strategi som de fem ländernas infrastrukturdepartement tagit fram tillsammans.

Infrastrukturminister Andreas Carlson tycker att försvarets behov behöver styra i större utsträckning. Foto: Daniel Costantini

Strategin är ingen hyllvärmare utan en existentiell fråga för Norden, säger Sveriges infrastruktur- och bostadsminister Andreas Carlson (KD).

– Logistik vinner krig. Vi behöver se till att ha säkra, fungerande, robusta transportkedjor mellan våra länder i den allvarstid vi lever i.

Prioriterade transportkorridorer

Den första gemensamma nordiska strategin som pekar ut vilka transportkorridorer som måste prioriteras för att länderna ska klara både kris och krig.

- 1** Beredskapskritiska sjövägar, framför allt rutter till den svenska kusten.
- 2** Fast förbindelse från Öresund/Trelleborg/Göteborg till Gävle/Stockholm vidare till Hangö/Nådendal, med förläning från Oslo.
- 3** Göteborg-Hallsberg-Haparanda/Torneå-Uleåborg/Rovaniemi med förlängning till Boden-Ofotfjorden/Narvik.
- 4** Trondheimfjorden-Sundsvall-Raumo/Björneborg

Källa: Nordisk strategi för beredskap inom transportsystemet

Carlson pekar ut de fyra prioriterade transportkorridorerna på kartan. En linje löper från Danmark i söder till norra Sverige och vidare till Finland, tre andra i väst-östlig riktning.

De färgstarka linjerna som korsar varandra visar det som redan är känt inom Nato: Sverige är navet i Natos logistikkedjor i norra Europa.

Allra högst på den nordiska prioriteringslistan står de beredskapskritiska sjöfartsleder där stora volymer för både militärt och civilt behov kan transporteras.

Men i svårare lägen, där sjötrafiken på Östersjön är begränsad eller blockerad, behöver både militära och civila transporter från Finland och Sverige löpa längs med landsvägar och järnvägar, konstaterar strategin.

Konsekvensen är hög press på vägnätet i södra Sverige. Järnvägar, vägar och hamnar riskerar att bli flaskhalsar. Danmark och Norge drabbas inte lika hårt, enligt strategin, men även här pekas proppar ut, till exempel järnvägar på Jylland och norska hamnar. Därför krävs nu stora förbättringar av dem.

Också vägarnas bärighet ska förbättras. Det är viktigt för näringslivet i fredstid men också i ett läge med höjd beredskap och andra kriser och krig där man behöver möjlighet till värdlandsstöd och truppförflyttningar över svenskt territorium, säger Carlson.

Infrastrukturminister Andreas Carlson är överens med sina nordiska kolleger.

Foto: Daniel Costantini

Pengarna lyser ändå med sin frånvaro i strategin. Det blir upp till varje enskilt land att finansiera sina egna satsningar, säger Carlson. Men strategin möjliggör att synka projekten bättre och öka chansen medfinansiering från EU och Nato.

– Det spelar ingen roll om Sverige gör en satsning på en del av banan om det inte fortsätter in i Finland och Norge.

För svensk del jobbar regeringen med en ny nationell transportplan för de kommande 12 åren. Den är värd 1 200 miljarder kronor och ska presenteras senare i vår, säger Carlson. Hälften ska gå till underhåll och reparation av befintliga transportleder. Dessutom finns en blocköverskridande överenskommelse om ytterligare 50 miljarder kronor på civilförsvaret.

Det är fyra gånger mer än den historiska försvarssatsningen på 300 miljarder kronor.

Den nationella och nordiska planen rimmar väl med varandra, tycker Carlson. Det är första gången på länge som totalförsvarsperspektivet finns med redan på ritbordet i den nationella planen, säger han.

Infrastruktur och militärens förmåga att flytta sig snabbt och sömlöst är ändå nära sammankopplat. Foto: Daniel Costantini

– Oavsett om man färdas med militärt materiel, gods till näringslivet eller om vanligt folk ska skjutsa ungarna till innebandyträningen är det viktigt att infrastrukturen vi har håller.

Per Skoglund, lektor i krigsvetenskap med inriktning försvarslogistik, tycker att det är jättepositivt att Norden för första gången försöker ha ett satellitperspektiv. Det är ett måste för att få in totalförsvarets perspektiv som inte alltid går hand i hand med ett lands nationella intresse eller näringslivet, menar han.

Den svenska infrastrukturen har varit eftersatt i 30 år och det mesta som planeras nu borde ha gjorts i går, säger Skoglund. Han vill se en ännu större satsning på ny infrastruktur.

En av dem är en bättre järnväg mellan Stockholm och Oslo. Här kan det privata näringslivet också ta en del av notan eftersom det finns starka privata intressen för den linjen, säger Skoglund.

Per Skoglund är lektor i krigsvetenskap med fokus på försvarslogistik på Försvarshögskolan. Foto: Cornelia Jönsson

Ur totalförsvarets perspektiv vore det viktigt att binda samman huvudstäderna och göra resvägen kortare för alla som behöver mötas fysiskt i kris och krig. Det räcker med att titta på Ukraina och Iran i dag, säger han.

– Under ett krigsscenario är luftrummet antagligen stängt. Då återstår järnvägen eller landsvägen som transportled. Då spelar restiderna ganska stor roll, säger Skoglund.

Andreas Carlson poängterar att stråket mellan huvudstäderna finns med på kartan och att det finns all anledning att stärka den. Några konkreta besked kommer ministern inte med i dagsläget.

Inte heller Inlandsbanan, som står högt på det svenska försvarets önskelista, finns med i topp-fyra-listan. Men ur Sveriges perspektiv vore det viktigt att ha två järnvägar från norr till söder, säger Skoglund.

– Det finns för många kritiska passager på det svenska järnvägsnätet över till exempel älvar. De är förhållandevis lätt att slå ut.

Bättre kapacitet att möta risker är inte bara viktigt i krig. Extremväder kan också sätta käppar i hjulen. Och som [DN rapporterat](#) går svensk väg och järnväg hundratals mil genom riskområden.

I det långa tidsperspektivet kommer betydelsen av de norska hamnarna öka den dagen sjötransporter börjar åka via Arktis till Asien. Redan nu är Nordostpassagen farbar stora delar av året, om man bortser från Ryssland, konstaterar Skoglund.

Text och foto

[Daniel Costantini](#)

Annica Lindström

© Detta material är skyddat enligt lagen om upphovsrätt